

pa ne povem!“ Če znate, da je nekaj, pa bodite tako dobri, da mi izročite! Andraš pak odgovarja: „mam, pa ne dam!“ hajt niks! V gostilnici pa, katere od Ljutomera do sv. Križa gotovo nobene ne preide, si zamore vsak gost izbrati svoje in tudi druge reči, ktere se mu dopadejo, ker mu dober mož za „frakel žganice“ rad na izbiranje predloži. Večkrat se prigodi, da lastnik dobi svoj list, ko ga je že mnogo drugih ljudi prečitalo, še le za več dni ali tednov prav masten, alj pa zelo izostane. Najbolj pogosto se godi to s časniki. itd.

Nek tamkajšni posestnik si je naročil sadna drevesca pri nekem sadjerejcu v Pečuh-u na Ogerskem, ktera so bile v kratkih dnevih v Ormuž poslana. Alj dober pisonosec je imel 8 dni navkazilo v svojem žepku in potem še le lastniku izdal. Kako dolgo so pač zlahтна drevesica zavoljo našega brezskrbnega posla brez življenja na kolodvoru v Ormužu ležati morala, in zuabiti se je marsikatero posušilo. — Nek posestnik je dobil od „doktora“ povelje, da naj stroške, ki mu je dolžen, v 8 dnevih plača. Posel mu je izročil plačilni zankazek še le 9. dan. Posestnik bo zdaj imel večje stroške! — Res bi želeli bilo, če bi si p. n. župani izbrali bolj zanesljivega pisonosca!

Iz Videm. (Pridna gospodinja †) Pretečeno nedeljo smo pokopali Uršo Arnšek, ki je bila skoz in skoz poštena krščanska gospodinja, vsmiljena do vboгих, postrežljiva prijateljcem. Imela je neutrudljivo čuječe oko nad svojimi posli, pod njeno streho ni bilo prostora za nikakoršno nepoštenost, zakaj v tej reči je bila ojstra, kakor je dolžnost vsake gospodnje. Ako bi bilo več takih gospodinj, imeli bi vse drugačne, boljše posle, kakor jih sedanjí svet ima. —

Iz Slovenjgradca. (Nenavadni pogreb). Le redkokrat se vidi tak pogreb, kakoršnega smo pretečeni teden tukaj imeli; moža in ženo, ki sta drug za drugim zbolela, in le 14 ur narazen umrla in smo nju ob enem pokopali. Tem znamenitejši pa je bil ta pogreb, ker rajniki bil je tukajšnji c. kr. okrajni komisar g. Komatz sè svojo soprogo. Vzorno je bilo njuno zakonsko življenje, vzorno pa tudi njuno obnašanje v bolezní in zadnji uri. Oba sta ne prisiljena, temuč iz lastnega nagiba dala se o pravem času sè sv. zakramenti prevideti, kar je bilo vsem v lep izgled in spodbujó.

Pokojni g. Komatz je bil vzor pravega uradnika. Nij še bil dolgo tukaj v službi in se je že bil prikupil vsem, ki so kedaj ž njim občevali; prijazen je bil s vsakim, naj si je bil stanu, ktereга koli, strogo nepristransk, se ni nikdar vtikal v agitacije, alj se potegoval za ktero stranko; poleg tega neumorno deljaven in postrežljiv v svoji službi.

Manjkalo mu je kot rojenemu Nemcu znanje slovenskega jezika, kar je sam najbolj obžaloval; pa se je tudi trudil slovenščine se naučiti, in dasiravno ne popolnem, je vendar z župani slovenski

občeval, in kolikor mogoče tudi na slovenske dopise slovenski odpisoval.

Da je sè svojo soprogo vred splošno veliko spoštovanja užival, svedočil je pogreb, ktereга se je vse mesto pa tudi mnogo kmetov, kteri so ga poznali, udeležilo. Spremilo ga je 8 duhovnikov na pokopališče, kjer oba skupaj, kakor sta bila v življenju združena — tudi v smrti združena, v enem grobu počivata.

Štajerski deželni zbor

menda med vsemi najbolj marljivo zboruje. Do sedaj se je vršilo 12 sej. V 8. je dr. Vošnjak deželni odbor prašal, zakaj ni predložil popravljenega volilnega reda za Štajersko. Odbornik se mu kratko odreže: da ni utegnil. Iz razprave o proračunu poizvemo, da je zatiranje živinske kuge v ptujskem, rogačkem in sl. bistriškem in konjiškem okraju stalo 10.950 fl. Kuga še sedaj razsaja v 1 srenji zagrebačke županije. Zato še se ne more vojaški kordon ob hrvatski meji razpustiti. Za 10 deželnih živinozdravnikov plačujemo 5000 fl. Pri gospodskah se namerjava postaviti takih uradnikov, ki bi gledali na gozde, da se nebi preveč pokončavali, in ki bi pogozdenje goličav pospeševali. Šoli gluhonemih v Gradcu se je potem dovolilo 13.435 fl., živinozdravnici 3811 fl. Za telovadniške zavode 5140 fl. Tukaj poizvemo, da plačuje dežela 315 fl. človeku, kateri Gračane plesati učí. Fond za gruntne rešitve potrebuje letos 1.589.710 fl. — V 10. seji prišla je na vrsto nova prošnja okoliščanov Lipniškega trga, ki bi radi od njega ločeni bili. Prošnja njim je obveljala, potem ko njo je naš slavni Herman izvrstno zagovarjal. V proračunu je se dovolilo deželnemu zavodu bolehavcev v Gradcu 5228 fl. in širotišču 21.000 fl. — V Wildonu zidajo deželno ubožnico, ki ima 18.000 fl. stroškov pa 12.000 dohodkov. Tudi ubožnica, ki se zida v Ptujú ima lastnih dohodkov zadosti, da pokrije stroške namreč 12.500 fl. Takisto velja o ubožnici za Gornj. Štajer v Knittelfeldu. Štajerska hranilnica je namreč za ove blage namene darovala 300.000 fl. — Za naprej se bo skrbelo, da dobi za vsako glavarstvo svojega zdravnika; sedaj njih je bilo premalo, namreč samo 13. Porodnišnici in najdenišnici v Gradcu so odkazali 33.290 fl., norišnici pa 8200. Sedaj je 352 blaznih ljudi v norišnici. Za obéno bolenišnico v Gradcu se doplačuje 10.206 fl., za cepljenje koz ali osepníc se potroši 15.000 fl. Šub potepuhov košta 8000 fl. Za odpravljanje ogerskih ciganov in klatežev so nam Madžari dolžni 950 fl., pa ne moremo ničesar izterjati. Za stanovanje žandarmov plačujemo 20.000 fl. Žandari se bodo pomnožili za 60 mož. Za brano moških in ženskih kaznencev v posilni delalnici v Lankovicah se izdaja 15.600 fl. na leto. Za požarno stražo na Gračkem gradu plačuje dežela 8359 fl. To je odveč. Naj si Gračani svoje dimnike varujejo

sami. V 11. seji 23. aprila bile so šolske zadeve na dnevnem redu. A o njih smo spregovorili v poslednjem listu. Glede proračuna naznanjamo svojim bralcem, da nas deželne ceste stanejo 184.274 fl., za popraviljanje Murske struge je odmerjenih 44.600 fl., Savinske struge 5000 in Savine 20.300 fl. Deželni zbor je potem sklenol 300.000 fl. pri vladi na posodo vzeti v pomoč tistim, ki so lani po povednji škode trpeli. Priporočilo se je tudi stavljenje nove železnice iz Dunaja črez Fürstenfeld, Radgono, Ljutomer, Varaždin v Novi; potem iz Knittelfelda črez Sl. Gradec, Koujice v Zaprrešič na Hrvatskem.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Kako sovražni da so Lahoni nam Slavjanom, to se je zopet pokazalo pri potovanju svetlega cesarja v Dalmaciji. Ko so namreč pripotovali v Omiž, njih je župan pozdravil hrvatski. Neki strasten in prenapet lahon, (to, kar pri nas nemčur) pa med tem zakriči: „cesarsko veličastvo! ne verujte mu, lažnik je in go-ljufivec“. Med ljudstvom je nastal velik nemir. Žandarji pa so mahoma prijeli zijaka in ga odpeljali v zapor med gromovitimi: Živijo — klici nazočega ljudstva. V Dobrovniku bili so tudi oficirji ruske vojne ladje: „Bajan“ pri cesarski mizi. Naš cesar so napili zdravico na ruskega cesarja. To se je temu tako dopadlo, da se je, zdravico po telegrafu zvedevši, takoj zahvalil. Sedaj se mudijo cesar v Kotoru, kder njih je črnogorski knez obiskal s sijajnim spremstvom. Tudi iz Turškega prihaja mnogo Kristjanov se njim poklanjat.

Deželni zbori bodo skoro končali zborovanje; Gornj. Avstrijski je že končan. Skoro v vseh zborih so kmetski poslanci zahtevali boljši volilni red; ali liberalne večine tega skoro nikder ne puščajo še niti v razgovor. Moravski slavjanski poslanci so milo pa zopet zastonj tožili, da se ž njihovim denarjem širi ponemčevanje. Nemci namreč, kojih je $\frac{1}{4}$ toliko, kakor Slavjanov, dobijo zopet 1 realko več, Slovjani pa nič, tedaj njih imajo 10, Slavjani pa 2.

Staro česki poslanci so v posebnem pismu razložili, zakaj ne pojdejo v deželni zbor. Ali Nemci ga niso pustili očitno brati in so vsem Staročeskim poslancem vzeli pravico poslanstva. Mladočehi so pomagali. Sram njih bodi, ker lastne brate pomagajo zatirati.

Hrvatski ban je te dni odpotoval v Buda-pešt na pogovor z madžarskimi ministri.

Vnanje države. Nemški cesar je privolil, da se državnemu zboru predloži postava, po kateri bodo vse katoliške samostane zatrli in njih premoženje pobrali. Pruski cesarjevič je obiskal laškega kralja, ter se ž njim dolgo pogovarjal. Pravijo, da sta se popolnem porazumila z ope papeža. Laški kralj bo neki Pija IX. še bolj ostro držal

zaprtega. Lahi stavijo trdnjave na fran-coski meji.

Na Španskem so Karlisti na 3 mestih zma-gali. Vedno bolj se bližajo Madridu, glavemu mestu. —

Za poduk in kratek čas.

Staritrg.

Za Slov. Gradcem je visoko v nebo vpet strm breg. Na njem je pozidana farna cerkva fare: Staritrg. Posvečena je sv. Prankraciju in se prišteva najstarejšim cerkvam cele škofije. Na onem mestu je pred Kristusom že bila rimska nas-edbina: Collatium. Poznej so ondi sicer neznani nam nemški vitezi pozidali grad. Iz grada pa se je pozidala sedanja cerkva sv. Pankracija. Kedar? Tega ne vemo. Nad cerkvenim vhodom je vse-keno številka 1208. Mična pravlica nam skuša nejasno stvar tako-le pojasniti. Bival je svoje dni na gradu neprijazen vitez. Imel je ženo, ki mu je večkrat rodila dvojčke. To ga je srdilo. Kedar je zopet prišlo do poroda, je nevoljen odišel na lov. Domov vračaje se sreča deklo, ki je nekaj v predprtu nesla. „Kaj neseš“, njo praša vitez, da toliko javka? Dekla mu odgovori: „mlade psičke nesem vtapljat“. Ali dekla ni nesla mladih psičkov, ampak novorojena dvojčka. Zanesla nju je k nekem kmetu, kder sta lepo rastla, postala moža in mešnika.

Črez nekoliko let po onem porodu umerje vitezova žena; in sedaj je smrt v gradu bila prav za prav doma. Pobrala je vitezu vse otroke. Si-volasi mož je ostal sam. Milo je žaloval, da ž njim njegov rod izumerje in iz sveta premine. Na-posled zasledi vendar svoja dva sina, ki sta bila mešnika. Prosil nju je, naj si pri papežu išeta odveze od brezzakonskega življenja. Ali vse to je bilo zastonj. Ostala sta svojemu stanu zvesta. Se očeta sta pregovorila, da je svetu dal slovo in menih postal. Sina sta poznej sredi gradu po-stavila cerkev sv. Pankracija in tamošnji fari da-rovala toliko zemljišča, da spada med najboga-tejše. Župnija ima 617 oralov, med njimi 545 oralov gozda. Zavolj dobrih dohodkov je celo tajnik cesarja Friderika III., Enej Silvij Pikolomini prosil za ovo faro in njo tudi dobil. Poznej je postal papež po imenu Pij II.

Cerkva ima svoje posebnosti. Križno ob-ločje sloni na velikanskem, belem, marmornatem stebru. Zvonik je močen in stoji posebič od cer-kve. V njej se nahaja nagrobni spomenik faj-moštra Andreja Tavčerja ki je l. 1638. umrl kot ljubljanski škof. V zakristiji hranijo vsušeno roko nekega župnika. Ljudje pa pravijo, da je roka ajdovske deklice. Leta 1272. je v onem gradu slavni česki kralj Otokar dal ugrabiti ne-mirnega plemiča Seifrida Mahrenberškega. Od-gnali so ga v Prago in ondi usmrtili.